
KEDİLİ ATÖLYE
Çamurdan Oyuncaklar Müzesi
Huri Aykut Ülker
İllüstratör: Sibel Ceylan Subay
DURMA sanat

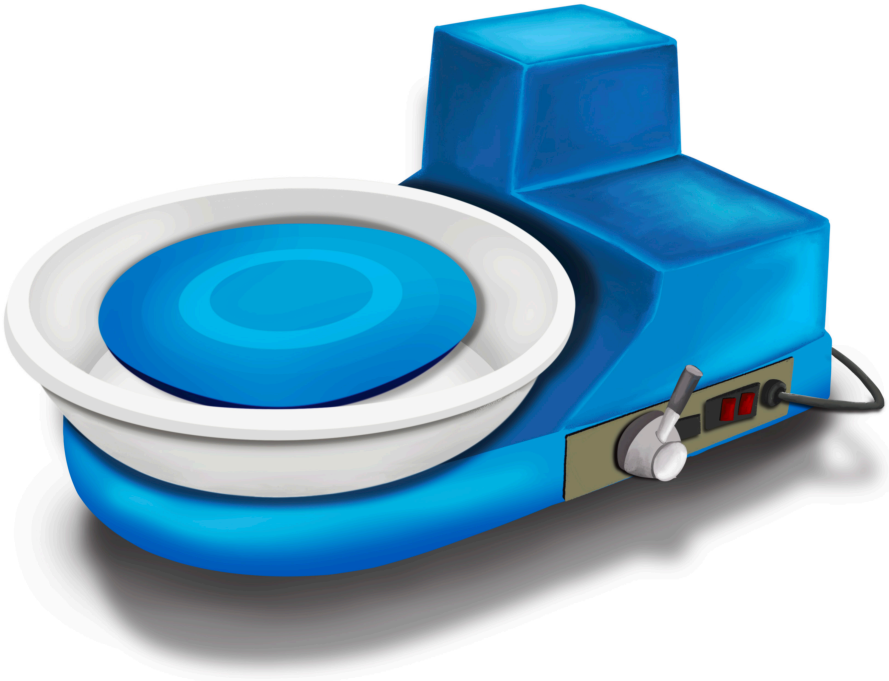
Ada öğretmeni ile bugün ilk defa çömlekçi tornasında çamura şekil vermeyi deneyecekti. Tornayı atölyenin raflarında daha önce görüp, öğretmenine sormuştu. Öğretmeni de ona "Biraz çamuru tanı, önce parmaklarının, ellerinin gücü ile çamura şekil vermeyi öğren. Sonra tornanın gücüyle tanıştıracağım seni" demişti. İşte tam da o dediği gün geldi. Ada çok heyecanlıydı bugün, hatta heyecanını paylaşmak için kaplumbağası Şakir'i de yanına aldı.

Atölyenin, hayatlarında ilk kez bir kaplumbağa gören kedileri Yumak ve Kartopu kaplumbağayı merakla koklamaya başladılar.
Tabi kaplumbağa Şakir korkudan ayaklarını, ellerini ve başını kabuğunun içine çekmiş, endişeli endişeli etrafına bakıyordu.i

Öğretmeni mermer masanın üstüne koyduğu mavi tornayı göstererek “Hazır mısın” diye sorunca, Ada ellerini yukarı kaldırıp hızlıca aşağı çekerek kocaman bir “YESSS” dedi.

Aynı bir tekerleğe benziyor. Arabanın tekerleğini ve nasıl döndüğünü gözünün önüne getir. İşte torna tam da öyle dönüyor Adacığım. Hatta bunun bir pedalı var, tekerleğin daha hızlı ya da yavaş dönmesini sağlıyor, o da aynı arabalardaki gaz pedalı gibi...”

Hatırlıyor musun Adacığım, seramiğin nasıl keşfedildiğinin hikayesini anlatmıştım sana. Çamura şekil vermeye başladıktan sonra Haga ve kabilesindeki herkes çamurdan pek çok deneme yaparak, yeni yeni kullanılacak seramik eşya, alet, aksesuvar ve oyuncak yaparken, bir yandan da şekil verdikleri çamurdan nesneleri pişirmek için ormandan kurumuş eski ağaçları topluyorlarmış. Bazen de ormandan kurumuş ağaçları kesip taşımak için ağaçların yuvarlak gövdesini hep birlikte iterek yuvarlaya yuvarlaya yaşadıkları yere getiriyorlarmış. Günlerden bir gün kabilenin yaşlı tontonlarından biri ağaç kütüklerini döndüre döndüre köye getirenlere seyrederken aklında bir ışık yanmış. Bu ışıkla beraber bulduğu fikir onda kocaman bir gülümsemeye neden olmuş. Yorgun bedeni ile taşıyamadığı seramik kaplarını taşımak için iple çekilen tahta bir araba icat etmiş. Tabii kestiği yuvarlak dal parçalarını tekerlek gibi tahta parçanın gövdesine takmış. Ve hemen kullanmaya başlamış.

O günden sonra ormandan yiyecek bir şeyler
toplamaya giderken içine seramik kaplarını
koyup iple çeke çeke arabayla gidermiş.
Topladığı yiyecekleri içine doldurup yine ipini
çeke çeke tekerlekli arabasıyla geri
dönermiş.

Haga, kabilesinde yaşanan bu yeni gelişmeleri ilgi ve merakla seyrediyormuş. Yine bir gün ortada kalmış bir yuvarlak tahta tekerlek dikkatini çekmiş. Aklına yaşlı tontonun tahta arabası gelmiş. Herhalde ondan düştü demiş. Elinde tekerlekle oynarken aklına bir şey gelmiş. Hemen yere çaktığı bir tahta çubuğa tekerleği ortasındaki delikten geçirerek takmış. Başlamış tekerleği çevirerek yerde oynamaya. Oynarken oynarken aklına bir fikir daha gelmiş; bu seferki fikir daha şahaneymiş, onu gülümsetmiş. Koşarak dere kenarına gidip kocaman bir çamur parçası almış ve tekerleğin üzerine koyup tekerleği ayak parmağının ucuyla çevirmeye başlamış. Elleri de tekerleğin üstündeki çamurla oynuyormuş. Dikkatle bu yeni oyuncağı ile ilgilenirken, parmakları çamura şekil vermeye alışık olduğu için biraz çaba gösterince, çamur tekerleğin üzerinde hızla bir kaseye dönüşmüş. Heyecanla koşarak arkadaşlarını ve tüm kabileyi çağırmış, yaptıklarını bir solukta anlatmış.

Ve mutlulukla onların karşısında tekerleğin üstüne bir çamur parçası daha koyup nasıl yaptığını anlatarak göstermiş.

Hepsi heyecanla Haga'yı alkışlamışlar. O günden sonra daha çok seramik eşyayı daha kısa zamanda yapmaya başlamışlar.

Haga tekerleğin dünyalarına girdikten sonra ne kadar ne kadar güzel ve faydalı şeylere dönüştüğünü düşünürken, kendisine de bir tekerlekli çamurdan oyuncak yapmayı düşünmüş. Dikkatlice elinde şekillendirdiği arabaya, tornada şekil verdiği tekerlekleri takmış. Diğer arkadaşı bir at yapmış ve iple çekerek gezdirmek için ona da tekerlek takmışlar. Başka bir arkadaşı köpek yapmış. Çamurdan yaptıkları bu oyuncakları pişirdikten sonra onlara ip takıp hep birlikte gezerek oynamışlar. Neşeli kahkahalarını tüm kabile sevgiyle dinlemiş.
"İşte Adacığım şimdi biz de çalışmamıza ara verip Arkeoloji Müzesi'ne gidip bakalım. Kazılardan çıkan seramiklerde neler bulmuşlar, neler var?"

Müze çok kalabalık değildi. Giriş biletlerini hiç beklemeden aldılar. Kapıdaki güvenlik görevlisi onları müzeye alırken kalın bir ses tonuyla “Tarihi eserlere ve sergi camekanlarına dikkat edin ve dokunmayın. Lütfen ve hiçbir şeye ellemeyin, teşekkürler” demiş.

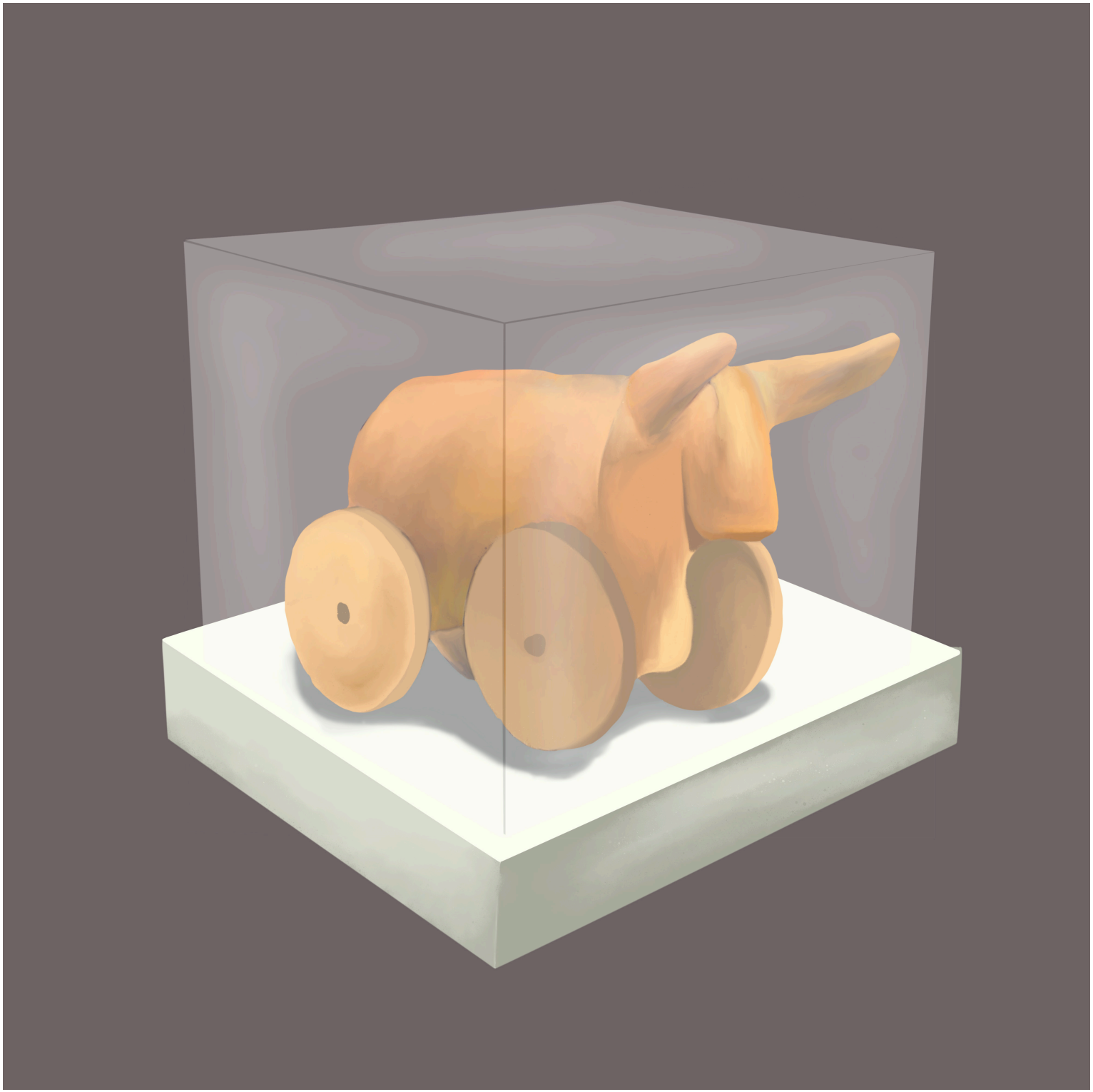

Kazılardan çıkan tüm eşyalar cam dolapların içinde ışıklarla aydınlatılmıştı. Hepsinin kenarında hangi yılda, nerede bulunduğu ve ne olduğu yazıyordu. Tabaklar, tencereler, heykeller, sopalar, kolyeler, bilezikler, mızrak uçları, ağırlıklar... Ada heyecanla ve merakla tek tek hepsini incelerken bir de ne görsün, öğretmeninin anlattığı hikayedeki oyuncak araba ve yanında bir yazı "Mardin Nusaybin Kızıltepe- Pişmiş toprak- M.Ö. 7500"
Ada bunu okuyunca heyecanla bağırdı "Öğretmeniiimmmm buraya gelir misiniz?"
Müzenin kalın sesli güvenlik görevlisi işaret parmağını dudaklarının üzerine koyarak sus işareti yaparken sertçe "Şşşşşşttttt" dedi "Sessiz olun lütfen. Başka ziyaretçileri rahatsız etmeyin."

Öğretmeni yanına gelince Ada merak ve mutlulukla öğretmenine arabayı gösterdi. “Öğretmenim gördünüz mü? Haga’nın yaptığı araba bu” deyince, öğretmeni de “Neden olmasın” diyerek sevgiyle Ada’nın başını okşadı. “Hadi bakalım atölyeye dönelim ve biz de kendi tekerlekli oyuncağımızı yapalım. Ne dersin” derken gülümsüyordu.

Atölyeye döner dönmez heyecanla çalışmaya başladılar. Onlar yokken Şakir de kedilerle tanışmış, onlarla oynamaya başlamıştı. Ada heyecanla öğretmenine yaptığı arabayı gösterirken sordu: "Öğretmenim Haga'nın yaptığı arabaya benzemiş mi?" Ardından öğretmenini arka arkaya soru yağmuruna tuttu. "Acaba çocuklar başka ne oyuncaklar yapmıştır çamurdan?", "Acaba Çamurdan Oyuncaklar Müzesi de var mı?" Bu son soru ikisini de güldürdü ve neşe içinde birlikte çalışmaya devam ettiler. Belki bir gün onların yaptığı seramikler de bir müzede sergilenir diye aralarında konuşup çalışmaya devam ettiler.

Prof. Güngör Güner

2. Seramik çocuk kitabım olan KEDİLİ ATÖLYE
Çamurdan Oyuncaklar Müzesi kitabımı
Seramik eğitimimde bana ilham olan seramiğin duayeni
kıymetli öğretmenim "Prof. Güngör Güner "e ithaf ediyorum.

Huri Aykut Ülker